

Campanyes · Ornitologia · Educació Ambiental · La Trapa

Memòria d'activitats 2008

GOB

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa

ÍNDEX

Introducció

Campanyes

- Territori i urbanisme
- Transport i infraestructures
- Energia, aigua i residus
- Canvi climàtic i agricultura
- Biodiversitat
  - Espais protegits
  - Espais amenaçats
  - Conservació d'espècies i hàbitats
  - Consell assessor de flora i fauna
  - Caça i pesca
  - ICTB
- Cooperació al desenvolupament
- La tasca jurídica del GOB

Educació ambiental

- Activitats escolars
- Campanyes de sensibilització
- Formació

Dinamització

- Grup Infantil
- Grup Juvenil
- Joves del GOB

Secció d'Ornitologia

- Estructura
- Estudis ornitològics
- Divulgació ornitològica

Reserva Biologia de La Trapa

- Recuperació
- Tasques agrícoles, gestió i manteniment

Divulgació

- Publicacions
- Centre de Documentació Ambiental
- Cursos, seminaris i conferències

Estructura del GOB

- Organització interna
- Àrea econòmica
- El local del GOB
- Activitat als pobles
- Voluntariat

Justícia per a Mallorca!

L'any 2008 ha estat un any de molt de trull als jutjats, que són el darrer recurs de l'Estat de Dret per a fer respectar la legalitat vigent i el seny. El GOB ha estat precursor de moltes d'aquestes causes judicials amb la denúncia constant de les agressions ambientals, la corrupció, la malversació, la prevaricació... És el cas d'obres il·legals (a Andratx, Sencelles, Felanitx, Selva...), el planejament de dubtosa legalitat (les ART del Pla Territorial o el Pla de Carreteres) o l'explotació il·legal de pedreres.

El GOB ha hagut de reclamar també el compliment de les promeses electorals de contenció urbanística. Del president Antich que es comprometé a "no consumir ni un pam més de territori", mentre promou noves urbanitzacions amb l'excusa de l'habitatge de protecció oficial o manté l'hospital de Son Espases, la desprotecció de parcs naturals o l'ampliació del port del Toro. O de la presidenta Armengol que també digué que abandonaria "el projecte de segon cinturó de Palma", eliminaria les ART i impediria "camps de golf que incloguin creixements residencials i turístics", però no ha posat remei al Pla Territorial, al Pla de Carreteres, a l'allau de projectes de camps de golf.

Però també és de justícia reconèixer la bona feina en la paralització d'alguns camps de golf –Son Baco, a Campos i Son Real, a Santa Margalida– i la urbanització des Guix, a Escorca.

A més del creixement residencial previst, hem seguit fent front al creixement de les grans infraestructures, que a més del consum de territori possibiliten més creixements urbanístics i turístics: port de Palma, aeroport, centrals elèctriques, incineradora, ports esportius...

El GOB ha continuat combatent aquestes agressions amb la mobilització social per aprofundir l'estima per l'entorn, la informació pública i l'acció política ciutadana. L'educació ambiental, l'ornitologia, la botànica, el coneixement del patrimoni i dels ecosistemes, un any més, arrela el GOB en l'aprenentatge científic. Els participants de tots els grups –infantil, juvenil i Joves–, els voluntaris a la Trapa, les excursions, les fires, l'ornitologia... asseguruen la continuïtat i l'expansió dels propòsits del GOB. Bons exemples són la iniciativa dels Joves per promoure el consum responsable amb l'Alternativa Pa amb Oli, la conservació i l'educació a La Trapa, la reducció i el tractament dels residus i les noves campanyes de seguiment i protecció d'espècies amenaçades, amb l'àguila peixatera i l'hortolà de canyet.

L'exigència crítica del GOB vers el pragmatisme dels governants genera tensions ideològiques. Internament, es promou la participació de tothom per alimentar la discussió i l'assumpció de responsabilitats individuals i col·lectives.

El 2008 el GOB fa 35 anys d'existència, amb més creativitat i coratge que mai. Per reclamar Justícia per a Mallorca!

Junta Directiva del GOB Mallorca

Campanyes

Territori i urbanisme

Campanya Escorca: Salvem "Es Guix"

Aquest any el GOB, juntament amb l'Associació d'Antics Blavets i ARCA, integrants del "Col·lectiu en Defensa de Lluc", hem iniciat una intensa campanya per a la protecció d'Es Guix: reunions amb responsables polítics, propostes d'actuació a través de la modificació de les NNSS d'Escorca, recollida de signatures, etc. Una campanya que ha acabat amb la iniciativa de desclassificació d'Es Guix que el Consell ha iniciat a través de la modificació puntual del Pla Territorial de Mallorca. Esperam que poguem veure en un futur consolidada aquesta desclassificació i tenguem assegurada la protecció per sempre de l'entorn de Lluc, a la Serra de Tramuntana.

Campanya per la modificació del PTM

El GOB ha iniciat aquest any una campanya per a reclamar una revisió en profunditat del Pla Territorial de Mallorca. Entenem que en aquesta legislatura cal una modificació del PTM que ha de rompre amb el model territorial anterior i per tant, ha de:

- eliminar de les àrees de reconversió territorial, reduir els sostres de creixement,
- eliminar l'autovia Inca-Manacor i el 2n cinturó, revisar els paràmetres d'edificació en el sòl rústic,
- eliminar la possibilitat de construcció de més camps de golf i regular l'aparició de polígons industrials,
- desclassificar els sòls urbans i urbanitzables de Can Tàpera (Palma), Son Baco (Campos), Coves Blanques - Cala Sant Vicens

(Pollença), La Font (Pollença), Son Massip (Escorca), Polígon urbanitzable "Peguera Oest" (Calvià), Marina de Magaluf (Calvià), Vallgornera (Llucmajor), Molí de'n Regalat (Artà), etc.

Per aquest objectiu el GOB ha fet reunions, accions, propostes, denúncies així com una campanya virtual de recollida de suports a través de la plana web del GOB. De moment s'ha aprovat una modificació mínima del PTM. Per això, es seguirà incidint amb aquesta campanya per tal de tenir, dins aquesta legislatura, una norma territorial que vertaderament aposti per un canvi de model en l'ordenació del territori.

Salvem Es Jonquet

Aquest any, el GOB ha constituït juntament amb ARCA i l'Associació de Veïns d'Es Jonquet, la Plataforma Salvem Es Jonquet per impedir que dos macroprojectes urbanístics acabassin amb la personalitat d'aquesta barriada emblemàtica de Palma. Entre les demandes fetes per la Plataforma Salvem Es Jonquet hi havia la paralització d'ambdós projectes i la declaració de BIC com a "lloc històric" per constituir una barriada d'alt valor històric, etnològic i paisatgístic. Actualment i gràcies especialment a la feina feta per l'Associació de Veïns per difondre els valors d'aquest indret, s'ha iniciat la tramitació per declarar BIC la barriada d'Es Jonquet.

Camps de Golf

Aquest any el GOB ha treballat especialment a fons per evitar la construcció dels camps de Golf de Son Bosc (Muro) i Son Baco (Campos). A dia d'avui, s'ha iniciat l'expedient de caducitat de Son Baco i Son Bosc resta a l'espera de saber com el Pla de

Conservació de l'Orquídea de Prat afectarà finalment el projecte i si l'impossibilitarà. Paral·lelament el GOB ha presentat dos recursos contra la llicència que l'Ajuntament de Muro va concedir al camp de golf el mes de maig. Altres projectes de camps de golf han resorgit i precisat la intervenció del GOB via al·legacions, accions, etc: és el cas de Son Aversó (Palma) i Son Claret (Es Capdellà, Calvià). A més s'ha elaborat un informe actualitzat sobre la situació dels camps de golf a Mallorca.

Pedreres

El GOB ha iniciat actuacions i denúncies contra pedreres situades dins ANEI. És el cas de Can Centes i Can Xorret, ambdues a Felanitx. El sector de les pedreres és un dels sectors que més al marge està de la regulació i del compliment de la legalitat. Les denúncies normalment no es materialitzen amb el preceptiu tancament de les pedreres que incompleixen la legalitat. Per tant és segueix treballant amb l'objectiu de denunciar les il·legalitats i exigir a l'administració el que vertaderament manca, que és un control i inspecció real de les activitats que desenvolupen i l'execució de la corresponent sanció i tancament d'aquelles que actuen al marge de la legalitat.

Transport i infraestructures

2n cinturó; Modificació del Pla Director Sectorial de Carreteres

El Consell de Mallorca va presentar aquest passat més d'octubre una nova proposta de 2n cinturó, sota el nom de "via connectora", sense haver fet prèviament i tal com marca el sentit comú, l'estudi de mobilitat dels accessos

a Palma. Des del GOB hem anat reclamant un estudi tècnic que avalués les possibles alternatives, tenint en compte sobretot l'alternativa zero, és a dir, la NO construcció de 2n cinturó i la solució via transport públic per solucionar d'una manera definitiva la problemàtica dels accessos a Palma. Actualment a més, està tramitant-se la modificació del Pla Director Sectorial de Carreteres que inclou, entre altres, el nou projecte de 2n cinturó i del que des del GOB en feim un seguiment.

Tren a Manacor

Enguany hem vist com es presentava el projecte que ha de fer arribar el tren d'Artà fins a Manacor. Tot i veure amb bons ulls el traçat elegit i les característiques i tipologia del tren plantejat, el GOB ha presentat al·legacions al projecte perquè: 1r) no resol la problemàtica de la connexió del Llevant amb la ciutat de Palma; 2n) perquè preveu una estació provisional a Manacor, fins que es resolgui per on passarà el tren (en superfície o soterrat) situada a gairebé 2 km de l'estació actual i que obligarà a un transbordament que condemnarà aquest tren a ser un tren poc pràctic i per tant, poc utilitzat.

Tren fins a Alcúdia

D'ençà de l'inici de la polèmica sobre el corredor que ha de dur el tren al terme municipal d'Alcúdia, el GOB s'ha manifestat a favor de l'opció Nord per molts motius: suposa una estació propera al nucli amb més densitat de població, representa un servei públic pels desplaçaments quotidians (anar a fer feina, anar a escola, gestions administratives, etc...) i implica un traçat paral·lel a la carretera actual que no obre una nova ferida al territori i a més impossibilita una possible opció futura de fer arribar l'autopista fins a Alcúdia. Des de l'inici del debat s'ha fet una passa important: el Govern ha descartat l'opció més impactant, això és, el recorregut acordat l'any 2003 que

afectava àrees naturals de S'Albufera, incloses dins la Xarxa Natura 2000.

Ara manca que la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori doni a conèixer l'estudi de les dues opcions ara damunt de la taula: l'esmentat corredor Nord i un nou corredor Sud que evita l'Albufera. El GOB, de la mateixa manera que ho fa la Plataforma ciutadana Tren fins a Alcúdia, segueix apostant pel traçat Nord.

Ampliació del port de Palma

Durant aquest any el GOB ha elaborat un informe sobre la proposta d'ampliació del port de Palma i les conseqüències i implicacions que pot tenir la construcció d'aquesta megainfraestructura per Mallorca. Aquest estudi va ser presentat a la premsa el mes d'agost i a més, es varen aprofitar les primeres Jornades de Transport Marítim que es varen celebrar aquest passat mes de novembre per donar a conèixer l'opinió del GOB i generar debat sobre la necessitat i la pertinència o no d'aquest gran projecte.

Palma

Ja s'han esmentat algunes de les principals problemàtiques i projectes que fan que el GOB centri una bona part de la seva atenció a la Ciutat: l'ampliació del port de Palma, el nou projecte de 2n cinturó, la problemàtica urbanística a Es Jonquet...

Per altra banda, segueix sent necessari el seguiment dels projectes prevists a Ses Fontanelles i Es Carnatge, dos espais naturals emblemàtics i que requereixen la seva preservació; les obres de l'entrada del gasoducte, les obres i execució del nou projecte pel Parc de les Vies.

Energia, aigua i residus

Energia

En l'àmbit de l'energia s'ha anat treballant a diferents fronts: per una banda, reclamant públicament una regulació de les instal·lacions de parcs fotovoltaics per evitar l'allau de parcs fotovoltaics que durant aquest any s'han instal·lat majoritàriament i de manera indiscriminada al sòl rústic de Mallorca. S'han presentat propostes i alternatives a la ubicació al sòl rústic, però les directrius polítiques han donat al vistiplau a la instal·lació d'una quarantena d'instal·lacions solars, la majoria en sòl rústic, i altres prop de 30 es troben en tramitació.

Per altra banda, aquest nou govern, ha donat un impuls decidit a la construcció de les dues grans infraestructures energètiques previstes per l'equip de Govern Matas: el gasoducte i el més que qüestionable com a necessari cable elèctric. En aquest sentit, s'han presentat al·legacions al tram terrestre del gasoducte i d'un recurs d'alçada al tram marítim del gasoducte i la seva entrada pel Carnatge, amb l'objectiu de garantir la seguretat del projecte. Per aquest motiu s'han mantingut diverses reunions amb representant de les administracions implicades, GESA-GAS i ENAGÁS.

Per altra banda, s'han presentat al·legacions al projecte de construcció del cable elèctric, qüestionant la necessitat d'aquesta nova infraestructura per Mallorca.

Aigua

Durant aquest any s'ha participat en la 2a fase del Pla de Participació Pública de la Directiva Marc de l'Aigua de les Illes Balears: participació als tallers, presentació de propostes... El GOB també és present al procés de

participació ciutadana que la Direcció General de Recursos Hídrics ha posat en marxa per a la redacció del Pla Hidrològic de les Illes Balears. I es va fer un seguiment de les polítiques i inversions plantejades en matèria d'aigua, com per exemple, el Pla de Sanejament, presentat abans de l'estiu.

Residus

La tasca en matèria de residus en l'àmbit de Campanyes del GOB s'ha centrat en la polèmica ampliació de la incineradora que actualment s'està executant i en la discussió i presentació d'alternatives a l'actual model de gestió de residus. En aquest àmbit el GOB ha continuat i consolidat col·laboracions amb entitats ecologistes d'àmbit estatal (Greenpeace, amb els que vàrem treballar conjuntament amb l'elaboració de l'informe "Quien contamina" per les Illes Balears, i Ecologistas en Acción, organitzadors del l'Encontre "Amantes de la Basura" al qual hi va ser present el GOB a principis d'aquest mes de desembre). En aquest sentit, els residus i la seva gestió, seran un dels eixos claus de campanyes del GOB per l'any 2009.

Canvi climàtic i agricultura

Canvi climàtic

S'ha anat fent un seguiment de l'elaboració del Pla d'Acció per la Lluita contra el Canvi Climàtic impulsat aquest 2008 per la Direcció General de Canvi Climàtic. Per altra banda, el GOB va col·laborar aquest estiu amb la presència de la Campanya "Impactes del Canvi Climàtic en el litoral" a Mallorca, amb diversos actes divulgatius i activitats adreçades a la sensibilització sobre aquest tema.

Agricultura

En l'àmbit de l'agricultura, a part de fer un seguiment del desenvolupament i execució del Pla de Desenvolupament Rural 2007-2013 a través de la participació Comitè de Seguiment de PDR. Per altra banda, el GOB Mallorca, seguint l'exemple del GOB Menorca s'ha acostat al concepte de contracte agrari i custòdia del territori, com un nou àmbit en el que el GOB podria desenvolupar part de la seva feina el proper any 2009.

Per altra banda, el GOB forma part de la **Plataforma Mallorca Lliure de Transgènics** que durant aquesta any 2008 s'ha anat reunint per fer pressió perquè el Govern Balear declari el conjunt de les Illes Balears, com a zona lliure d'organismes modificats genèticament, i perquè el Govern assumeixi el decret aprovat al 2007 sobre el control d'explotacions agrícoles en cultius transgènics així com perquè es posi en marxa la Comissió de Bioseguretat que esmenta el decret.

Biodiversitat

Espais protegits

Enguany no s'ha visualitzat cap avanç pel que fa a la protecció d'espais naturals, ja que ni s'ha presentat públicament cap dels PORNs (Plans d'Ordenació de Recursos Naturals) que el Govern ja estava tramitant (a Mallorca, els de la Península de Llevant i el d'Es Trenc-Salobrar de Campos) ni s'ha plantejat cap ampliació i molt manco cap nova declaració d'espai protegit per part de la Conselleria de Medi Ambient. A més a més l'any ha estat marcat per les deficiències en la gestió dels espais protegits, en bona part causades per una important mancança de recursos econòmics.

Davant això, la nostra tasca s'ha centrat en el seguiment de la gestió i en la

denúncia de situacions particularment importants, com per exemple el greu abocament d'aigües residuals al Parc Natural de s'Albufera, l'asfaltat sense avaluació d'impacte ambiental del camí de Son Bunyola, al Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, o el compliment d'un nou aniversari (ja van 4) sense que la junta rectora del Parc Natural de la Península de Llevant pugui informar sobre la programació anual.

Enguany s'ha tornat a reunir la comissió de seguiment del bosc de Bellver, que ja feia anys que no funcionava, i s'ha presentat una proposta de nou pla de gestió al qual hem presentat suggeriments.

Pel que fa a la Gola de Pollença, hem insistit en la crítica al projecte de "millora ambiental" d'aquest espai, que el pretén convertir en un típic parc urbà i en el qual ja es comencen a fer evidents els problemes.

Espais amenaçats

Son Bosc ha centrat enguany la major part dels nostres esforços pel que fa a protecció d'espais amenaçats. Les iniciatives llançades han estat moltes i diverses: denúncia davant la Unió Europea, denúncia davant el Defensor del Pueblo, recurs contenciós-administratiu, cartografia d'orquídies, escrits a diverses instàncies, campanya per internet, edició i distribució de material informatiu, reunions amb polítics, xerrades, rodes de premsa, accions de denúncia, ... Tot i que administrativament els promotors poden començar les obres en qualsevol moment, pensam que a hores d'ara el tema encara no està perdut.

Conservació d'espècies i hàbitats

La milana ha a estat un any més l'espècie a la que hem dedicat més esforç. Enguany no ha estat especialment positiu: si bé es mantenen aproximadament el nombre de parelles

territorials (unes 20) la productivitat ha estat molt baixa (només han volat 14 polls) i la mortalitat ha estat important (hem localitzat 6 exemplars morts). Així, l'espècie segueix greument amenaçada de desaparèixer. S'han seguit realitzant tasques de marcatge amb ràdio-emissors, seguiment individual, recerca de cadàvers, etc. I enguany també s'han fet activitats educatives escolars. Enguany les accions de conservació a Mallorca han comptat també amb la participació de Gesa-Endesa i de la Fundación Biodiversidad.

Continuant en la línia de feina iniciada l'any passat, enguany hem seguit treballant per a la conservació de l'àguila peixatera, de la qual hi ha unes 10 parelles a Mallorca. S'han anellat polls amb anelles de lectura a distància, s'han revisat línies elèctriques a la recerca de punts perillosos per l'espècie, s'han fet activitats educatives i una plana web. S'ha comptat també amb el suport econòmic de Caja Madrid.

Hem presentat al·legacions al pla de control de la processionària del pi, ja que a més de no valorar suficientment l'efecte de les fumigacions massives fins i tot contempla la possibilitat d'utilitzar productes gens selectius com el diflubenzuron.

Consell Assessor de Flora i Fauna

Seguim participant en aquest organisme, que informa sobre la catalogació d'espècies i els seus plans de conservació o recuperació. Enguany han estat aprovats i publicats els plans de recuperació de *Milvus milvus*, *Apium bermejoi*, *Limonium barceloi*, *Vicia bifoliolata* i el d'aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de les Illes Balears (Pla Homeyer), els plans de conservació de la flora vascular amenaçada del Puig Major i del *Miniopterus schreibersii*, i els plans de maneig de *Taxus baccata* i *Aegypius monachus*.

Caça i pesca

Hem llançat una campanya per a la declaració de refugis de fauna, per la qual hem editat material informatiu en diferents idiomes. Igualment, la informació està disponible a la nostra plana web, i al llarg de l'any han estat 3 els nous refugis promoguts: a Alcúdia, Son Servera i Petra.

Un any més hem demanat que no es prorrogui la caça de tords més enllà del 31 de gener, ja que consideram que la normativa ho prohibeix, i igualment hem demanat a la Conselleria de Turisme que no permeti la caça de tords amb filats a la finca pública de Son Real.

Pel que fa a la pesca, hem instat a la Conselleria d'Agricultura i Pesca a la prohibició d'un campionat de pesca submarina en aigües protegides amb la figura de LIC (lloc d'interès comunitari).

ICTIB

S'han seguit fent passes per a la posada en marxa d'aquesta eina per promoure la custòdia del territori a les Balears. Pel que fa a acords de custòdia a Mallorca, hem impulsat la declaració de 3 nous refugis de caça.

Cooperació per al desenvolupament

Com cada any el GOB aporta el 0,7 % del nostre pressuposts a projectes concrets dels que es presenten a la convocatòria del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació. Enguany s'ha continuat fent feina des del grup de treball "GOB Cooperació" amb la finalitat de treballar dues línies, per una banda la sensibilització i la formació sobre la sostenibilitat ambiental i per l'altra l'elaboració de projectes de desenvolupament i codesenvolupament. Des d'aquest grup de treball s'ha realitzat un curs anomenat "La

sostenibilitat ambiental aplicada de forma transversal als projectes de cooperació" amb una durada de 18 hores. Els ponents del curs han estat 6 membres d'aquest grup de treball amb experiència en el camp de la cooperació internacional. Els participants del curs han estat tècnics de cooperació de la Direcció General de Cooperació (DGC) i de l'Ajuntament de Palma. Durant el curs s'han tractat temes diversos com: la sostenibilitat ambiental; la problemàtica ambiental; l'aigua i els recursos hídrics; l'energia; els residus; el consum responsable; la bioconstrucció; la biodiversitat; el territori i el paisatge; i les activitats econòmiques "sostenibles". Aquest curs ha estat possible gràcies al finançament de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració de la DGC del Govern de les Illes Balears.

També s'ha continuat realitzant diferents feines de seguiment, elaboracions de memòries i justificacions econòmiques, dels 3 projectes presentats pel GOB en anys anteriors i aprovats per diferents entitats que a continuació detallam en el resum de la situació actual en què es troben cadascun d'ells:

- Presentada la memòria final del projecte de codesenvolupament per fomentar la conservació de la biodiversitat, l'ecoturisme i l'agricultura a Sasaima (Colòmbia) amb finançament de la Direcció General de Cooperació del Govern.
- Presentada la memòria final del projecte de cooperació "Ajuda mitjançant microcrèdits a les dones emprenedores del Bajo Lempa (El Salvador) amb finançament de la Direcció General de Cooperació del Govern.
- Presentat l'informe de seguiment i l'informe econòmic corresponent al 50% del finançament del projecte de cooperació "Agricultura sostenible de regadiu a la zona d'Awachtame (Nord de Marroc)" amb el finançament del Fons Mallorquí de Solidaritat.

La tasca jurídica del GOB

Com des de fa molts d'anys, la tasca jurídica del GOB és incansable, gràcies a la tasca altruista dels nostres missers. Enguany les accions davant els tribunals de Justícia en defensa del medi ambient s'han centrat en aquests temes:

Via contenciosa-administrativa

- Ses Covetes: Hem realitzat algunes accions, en relació a les NN.SS. i llicència dels 67 apartaments, arran de les darreres sentències favorables a les nostres tesis.
- Llucalcari: nou recordatori al TSJB pel retard en l'execució de la sentència del TS que obligava a esbucar els xalets il·legals.
- Recurs apartaments Cala Llamp (Andratx): s'han presentat les conclusions i les proves d'aquest cas escandalós
- Camp de golf de Son Bosc: s'han presentat dos recursos contenciosos davant els tribunals per evitar la consecució d'aquest golf.
- Can Botana (Pollença): igualment s'ha interposat un recurs contra la urbanització d'uns terrenys a primera línia de la mar de Cala Sant Vicens
- Per últim ens hem personat en un recurs que els promotors de les obres

de Cala Llamp han posat contra les NN.SS. d'Andratx aprovades pel CIM

- S'ha seguit treballant per la via jurídica en el Pla Territorial de Mallorca, presentant nous escrits i propostes de prova

Activitats escolars

Des del Servei d'Educació ambiental enguany s'han realitzat 326 activitats grup-aula i han participat 8.145 alumnes.

El programa educatiu de La Trapa

La principal novetat d'aquest curs escolar 2008/09 ha estat la recuperació de la col·laboració amb el departament de Joventut del CIM que ha permès realitzar activitats dins del programa Iniciatives als Instituts dirigides a educació secundària i batxillerat.

Entre els mesos de gener i maig del 2008 hem realitzat 171 activitats de La Trapa i cala en Basset, en les quals hi han participat 4.345 alumnes de 7 municipis de Mallorca, la gran majoria d'educació primària. Les activitats d'aquest programa educatiu s'han repartit així: 95 activitats d'aula; 43 itineraris a La Trapa; 33 itineraris a cala en Basset. De les 171 activitats realitzades, 75 han estat patrocinades per la Fundació Sa Nostra i 96 per l'ajuntament de Palma. De les 10 activitats educatives que formen el programa educatiu de La Trapa, aquestes han estat les més sol·licitades: l'activitat d'aula *Cala en Basset a l'escola*, amb 30; l'activitat d'aula *Això era i no era... La Trapa*, amb 28 grups-aula; l'itinerari *Descobrim cala en Basset*, amb 22; l'itinerari *La Trapa és viva!* amb 23; l'activitat d'aula *La Trapa a l'escola*, amb 18; l'itinerari *Descobrim La Trapa*, amb 14 grups; l'activitat d'aula *Això era i no era... cala en Basset*, amb 13 grups-aula; i l'itinerari *El bosc marí de La Trapa*, amb 11 grups.

Hem millorat les activitats d'aula introduint 2 audiovisuals sobre La Trapa i Cala en Basset i unes fitxes didàctiques. Aquest programa educatiu ha comptat

amb el suport econòmic de l'Obra Social de Sa Nostra i de l'ajuntament de Palma a través de la regidoria d'Educació.

La nostra fauna amenaçada ha tengut protagonisme a les aules.

El GOB ha realitzat 18 activitats sobre l'àguila peixetera i sobre la milana, dues espècies en perill de desaparició a la nostra illa. Els destinataris d'aquestes activitats són l'alumnat d'educació infantil i primària de centres educatius ubicats a l'àrea de distribució d'aquestes dues espècies.

Les activitats escolars sobre la milana i l'àguila peixetera s'ha complementat amb l'edició de dos quaderns didàctics que han permès donar a conèixer la problemàtica d'aquestes espècies amenaçades de forma atractiva i divertida.

Aquestes activitats han estat possibles gràcies a la col·laboració de la Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient.

Gràcies a l'ajut de l'Obra Social de Caja Madrid s'ha pogut promoure un nou programa d'activitats sobre l'àguila peixetera que ha consistit en la realització de 36 activitats a les escoles de primària d'Alcúdia, Andratx, Artà, Ses Salines, Estellencs i Palma.

Hem elaborat el joc "Jugam amb la milana" per donar suport a la campanya de conservació de la milana.

Es tracta d'un nou joc audiovisual de preguntes en format cd, té una versió infantil i una altra per a nins i nines a partir de 8 anys. Al final del joc es pot accedir a un informe sobre l'estat de la milana i a pàgines web que parlen de la milana. El material ha comptat amb el

suport de la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació i Cultura.

800 escolars d'Alcúdia han participat en la campanya sobre residus.

Durant novembre i desembre hem realitzat 32 activitats sobre residus a tots els centres d'educació infantil i primària d'Alcúdia. 800 escolars del municipi han participat en diferents activitats segons la seva edat: contacontes, oques i itineraris del reciclatge. Aquesta campanya ha estat possible gràcies a la col·laboració de la regidoria de Medi Ambient de l'ajuntament d'Alcúdia.

Gairebé 1.600 escolars han participat en els contacontes sobre residus i aigua

Entre gener i novembre, s'han realitzat un total de 69 contacontes sobre residus i aigua (44 de na Mariona i na Mariaigua dues gotetes d'aigua i 25 contes d'en Pap reciclat). S'han dut a terme a les biblioteques més properes de 19 centres educatius de Ciutat. Han participat 1.573 alumnes d'educació infantil i 1r cicle d'educació primària. Aquestes activitats han comptat amb el suport econòmic de la regidoria de Cultura de l'ajuntament de Palma.

Campanyes de sensibilització

La campanya de residus del GOB-CIM ha permès formar a regidors i brigades municipals de la Mancomunitat del Raiguer

L'any 2008 ha significat la consolidació d'una col·laboració amb la Direcció Insular de Gestió de Residus del CIM, amb el quart any consecutiu que es duu a terme. La campanya d'enguany tenia uns destinataris més directes pel que fa

la gestió de residus els ajuntaments.

La finalitat del projecte ha estat la realització d'una formació per a regidors i brigades municipals dels ajuntaments de Mallorca. Dintre el marc d'aquest projecte s'han realitzat les següents accions:

Elaboració d'un blog de residus, així com de materials formatius com un mòdul formatiu per a regidors, presentacions didàctiques i recerca de documentació i d'altres experiències en reducció i recollida selectiva.

Realització de cursos formatius i assessorament en matèria de gestió de residus als regidors dels municipis de Campanet i Santa Maria del Camí

Realització de cursos formatius per a brigades municipals de la Mancomunitat del Raiguer (Santa Maria del Camí, Binissalem, Consell, Campanet, Selva, Mancor de la Vall i Búger).

La campanya en favor d'una mobilitat més sostenible aconsegueix millores en la mobilitat de molts de municipis.

El GOB ha contribuït a doblar els municipis participants en la Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible i ha afavorit l'adopció per part d'aquests municipis de mesures permanents encaminades a pacificar el trànsit dins els nuclis urbans i a incrementar l'ús de les bicicletes, mitjançant la instal·lació d'aparcaments de bicicletes.

La campanya ha tengut una segona part que ha consistit en un estudi sobre les actuacions de mobilitat realitzades o pendents de realitzar entre els municipis participants a la Setmana de la Mobilitat Sostenible i els plans de mobilitat existents o en procés d'aprovació que ens ha aportat informació i conclusions valuoses per tal de dissenyar una campanya de sensibilització per a l'any 2009.

Aquesta campanya ha comptat amb el suport de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori.

Formació

El professorat ha estat el nostre principal destinatari de les accions formatives

Hem impartit dos cursos de 25 hores cadascun sobre sortides a entorns naturals a través dels Centres de Professorat de Palma i de Manacor. Aquests cursos han permès formar a 60 professors.

Altres actuacions formatives

Dins l'àmbit de l'educació no formal, el GOB continua formant educadors i directores de temps lliure a través de l'escola Centre d'Estudis de l'Esplai. També s'ha realitzat una sessió sobre el GOB a la Universitat per tal de facilitar les pràctiques a alumnat de pedagogia i s'ha renovat el conveni per acollir alumnat en pràctiques d'educació social.

Membres del Servei d'Educació Ambiental hem participat en diferents trobades de formació i d'intercanvi: encontre de la VOLCAM, encontre dels Amants de les Escombraries a Basauri, encontre sobre joventut promogut per la Fundació Bertelsmann a Barcelona, jornades de formació promogudes per l'Agència de Voluntariat de l'ajuntament de Palma, assessorament a CCOO per desenvolupar actuacions d'ambientalització entre treballadors de l'administració, participació a la 1a jornada d'horts urbans, reunió amb educadors ambientals de Cabo Verde, impartició d'una ponència al curs sobre comunicació ambiental a l'Aula d'Estiu del CENEAM a Balsain (Segòvia).

Activitats de voluntariat ambiental a La Trapa i Sa Dragonera

Enguany hi ha hagut algunes novetats en les activitats de voluntariat d'estiu. Per començar, enguany el camp de voluntariat de La Trapa ha estat organitzat per Amics de la Trapa amb el suport del GOB, mentre que a Sa Dragonera s'ha dut a terme una jornada de voluntariat organitzada pel GOB, les activitats han tengut una durada de 7 i 4 dies respectivament.

Al Camp de Voluntariat de la Trapa han participat 17 joves d'edats compreses entre 16 i 21 anys. Aquest camp ha servit per realitzar un intercanvi amb 5 joves provinents del grup Acció Ecologista Agró de València. Les tasques de voluntariat que s'han dut a terme han estat: construcció de barreres per als tancats d'arbres, neteja d'una de les fonts de mina, construcció d'un aguait, muntatge d'una manta solar, i manteniment de l'hort. Aquest camp es va dur a terme entre el dies 7 i 13 de juliol i ha comptat amb el suport del programa VOLCAM de la Caja del Mediterráneo i el Departament de Medi Ambient i Natura del Consell de Mallorca.

Pel que fa a la Jornada organitzada pel GOB a sa Dragonera entre els dies 8 i 11 de setembre, va comptat amb la participació de 12 joves amb edats compreses entre 16 i 32 anys. Les tasques realitzades van consistir en una neteja del port de cala Lladó, una reforestació i manteniment d'una zona del camí del far de Tramuntana. Aquesta activitat va comptar amb suport econòmic del Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca.

Grup infantil

El Grup Infantil del GOB ha iniciat la 12a temporada amb un nou equip coordinador d'activitats i un rècord de participació, 71 infants!

El Grup Infantil en el mes d'octubre de 2008 inicià la 12a temporada amb molta d'èxit i amb novetats importants: un nou equip de coordinació d'activitats del GI format per 3 educadors voluntaris amb molta d'experiència acumulada i amb un nou rècord de participació, 71 infants a la primera activitat. Actualment l'equip d'educadors/es del Grup Infantil (GI) estat format per 16 educadors/es voluntaris/es.

Aquests 12 mesos han participat 30 educadors/es i 112 infants. Durant aquest any l'equip d'educadors/es s'ha reforçat amb 10 noves incorporacions. S'han realitzat 10 activitats: serra de Calicant (Sant Llorenç des Cardassar); bicicletada familiar a es Carnatge i ses Fontanelles (Palma); excursió a Bàltx (Sóller); estada de 2 dies a Binicanella (Bunyola) i visita a Son Amengual (finca d'agricultura ecològica); excursió a la Punta de n'Amer (Sant Llorenç des Cardassar); descoberta del litoral d'es Caló (Artà); campament d'estiu del Grups Infantil i Juvenil del GOB al campament de la Victòria (Alcúdia); itinerari ornitològic a "Es Salobrar de Campos"; excursió del camí de la costa d'en Nico (Fornalutx); viatge en tren fins a Petra on es realitzaren tallers ecològics.

Hem realitzat 2 activitats amb les famílies del grup infantil: bicicletada familiar a es Carnatge i ses Fontanelles; i descoberta del litoral d'es Caló d'Artà. També hem realitzat una activitat en col·laboració amb la delegació de Petra.

Enguany hem tornat a realitzar un campament d'estiu conjunt amb el Grup Juvenil, aquest fet s'ha valorat molt positivament per tothom.

Enguany la mitjana de participació dels infants ha estat molt alta: 49 infants per activitat i la mitjana de participació dels educadors/es ha estat de 9 educadors/es per activitat.

Grup Juvenil

El Grup Juvenil ha incrementat les accions de voluntariat relacionades amb la conservació de la vegetació

Durant 2007 han participat 81 juvenils. La màxima participació s'ha assolit a dues activitats amb 37 juvenils. Han participat també 21 educadors voluntaris, essent 9 el nombre màxim d'educadors assolit a dues activitats.

Hem realitzat 10 sortides, a 3 de les quals hem desenvolupat tasques de voluntariat: repoblació de tamarells al Parc de s'Albufera, reforestació d'alzines a Escorca i eradicació de Carpobrotus al litoral de Portocolom.

Enguany el tema principal ha estat la biodiversitat forestal, que hem treballat amb les reforestacions i la visita al banc de llavors i a la Caseta del bosc de Menut. També hem treballat la mobilitat sostenible, i la caça i la seva problemàtica durant la visita a la finca de Son Real i a la serra de Calicant. A son Real també hem conegut importants restes arqueològiques.

De camí, al puig de l'Ofre coneguèrem l'adaptació de la vegetació de muntanya a les condicions adverses. També visitarem l'embassament de Cúber i recordarem el cicle humà de l'aigua.

Durant la sortida a ses Basses de Mortitx ens fixàrem en el paisatge càrstic i especialment en la formació de dolines i d'engolidors, però també en l'agricultura i ramaderia de muntanya.

Altres activitats realitzades foren: acampada a Lluc, campament d'estiu conjunt amb els infantils a La Victòria

Hem col·laborat amb la Plataforma Quin Port Volem? i amb la delegació local del GOB a Felanitx.

Joves del GOB

Joves del GOB aquest any ha tengut com a repte els canvis en la seva estructura organitzativa i això repercuteix en la seva relació i interacció amb el GOB. Així, el grup ha passat a coordinar-se des dels seus propis integrants a través d'un funcionament assembleari i a més, per primer any tres representants de Joves han format part de la Junta Directiva del GOB.

Per aquest any, val la pena ressaltar la incorporació de nous membres

provinents del grup juvenil del GOB i que ara s'han sumat a les activitats del grup de joves i la creació d'una comissió de Joves del GOB a la UIB.

En l'àmbit de les activitats, cal destacar:

-la campanya "Alternativa Pamboli", una campanya amb diverses accions a favor d'un consum sostenible i responsable: videofòrums, camisetes, accions de denúncia, etc.'

-els Joves han participat també en la campanya en contra de la construcció del camp de Golf de Son Bosc

-han donat continuïtat a les Jornades d'hort ecològic per mantenir i anar treballant les taules d'hort urbà que es troben al terrat del GOB

-excursions: Es Cosconar (13 d'abril), Mortitx (30 de novembre)

-activitats de voluntariat: constitució del grup de feina de la Trapa.

-Divulgació: creació d'un fotoblog, realització de tallers, presència a fires, etc.

Secció d'Ornitologia

Estructura

Un fet important aquest any 2008 ha estat la formació d'una Comissió Permanent com a òrgan que, a partir d'ara, impulsarà les activitats de la secció d'ornitologia del GOB Mallorca.

Aquesta Comissió Permanent té en aquests moments varies àrees amb els seus respectius responsables i que són:

- Responsable del comitè de rareses.
- Responsable de projectes.
- Responsable de protecció.
- Responsable de comunicació i divulgació.
- Responsable de nomenclatura, recerca i documentació.
- Editor de l'Anuari Ornitològic
- Editor del Busqueret
- Coordinador del Grup d'anellament.

Estudis ornitològics

Campanyes d'anellament per l'estudi de la migració de les aus

Com cada any hem tornat a realitzar les campanyes per l'estudi de la migració de les aus que se venen realitzant al Parc Nacional de Cabrera i al Parc Natural de Sa Dragonera, tant per l'estudi de la migració prenupcial durant la primavera com per l'estudi de la migració postnupcial a finals d'estiu i començament de la tardor.

Estudis demogràfics i de tendències de poblacions.

Seguiment d'Aus Comuns

Aquest és el sisè any de seguiment d'aucells comuns a les Balears (programa SAC). Durant 2007 a Balears hi va haver 30 col·laboradors del programa que van enviar dades, els quals van fer 125 itineraris, amb un total de 275.475 aus registrades, corresponents a 162 espècies.

Estacions d'anellament d'Esforç Constant

Segueixen en marxa les 4 estacions d'anellament que amb periodicitat setmanal han estat funcionant a 4 Parcs Naturals de l'illa: S'Albufera, s'Albufereta, Llevant i Mondragó. Mitjançant aquestes estacions volem conèixer l'evolució de les poblacions d'aus més comunes als parcs amb el pas del temps, així com recollir dades diverses com diferents paràmetres reproductius, migratoris, de selecció d'hàbitat o hivernals.

Atles d'aus nidificants

El 2008 ha servit per enllestir l'Atles d'aus nidificants de Mallorca i únicament queda fer una revisió i la seva futura publicació que tindrà lloc durant 2009.

Atles d'aus hivernants

Després d'un any de proves per tal d'establir la metodologia definitiva durant 2007, aquest hivern se posa en marxa el primer any de recollida de dades que ens durà d'aquí a 3 anys a tenir una Atles de les Aus hivernants a les Balears. És un projecte fet conjuntament amb totes les illes i se compta amb la col·laboració de la Societat Espanyola d'Ornitologia i assessorament de l'Institut Català d'Ornitologia.

Recomptes d'aus

Com cada any s'han realitzat diversos recomptes durant 2008. El principal ha estat el recompte d'aus aquàtiques i limícoles hivernants dins el marc d'un seguiment anual que es realitza a nivell de tota Europa. S'han realitzat també recomptes de dormidors d'agròns a diferents llocs de l'illa.

Estudis específics

Diverses espècies continuen essent objecte d'estudi durant 2008 com a continuació d'estudis d'anys anteriors: milana *Milvus milvus*, guàtlera *Coturnix coturnix*, àguila peixetera *Pandion haliaetus*. Novament hem col·laborat en el projecte de seguiment via satèl·lit d'exemplars de 2 falcons marins *Falco eleonorae* de Sa Dragonera. Durant el 2008 s'ha donat per finalitzat el projecte d'estudi del busqueret coallarg *Sylvia balearica* i s'ha començat un nou projecte per conèixer selecció d'hàbitat i moviments hivernals de l'Hortolà de canyet *Emberiza schoeniclus*.

Divulgació ornitològica

Com en els darrers anys el grup d'ornitologia realitza diverses xerrades i conferències amb temàtica ornitològica que van des de la presentació d'estudis fins a relats de viatges.

Mensualment se fan sortides ornitològiques amb guies experts per tal de conèixer zones i fets ornitològics rellevants a la nostra illa al llarg de l'any.

Forumaus. Aquest forum ornitològic s'ha convertit en una eina molt important com a forma de contacte entre els diferents ornitòlegs insulars. El nombre d'usuaris registrats ja supera els 200 i són molts altres els que visiten les seves pàgines regularment. A més s'han creat dos nous fòrums i una Agenda d'activitats.

Beques

Com cada any, el GOB ha convocat unes beques per a la realització d'estudis relacionats amb l'ornitologia dins l'àmbit de la nostra illa.

Publicacions

Anuari Ornitològic de les Balears 2007, Volum 22

Fidel a la seva cita, ja està disponible un nou volum de l'Anuari Ornitològic de les Balears. Ha sortit el volum 22 on se poden trobar fins a 5 diferents articles, 10 notes breus i les seccions fixes a la revista, com són el registre ornitològic, comitè de rareses, ressenyes bibliogràfiques o estatus de l'avifauna.

Es Busqueret

Durant el 2008 s'han editat dos nous números de la nostra revista de divulgació ornitològica, concretament els números 16 i 17, que han fet un bot important en qualitat ja que Es Busqueret ha passat a ser completament en color. Aquesta revista és completament gratuïta per totes les persones interessades i se distribueix a unes 80 biblioteques de Mallorca.

La Reserva Biològica de la Trapa

Recuperació

Enguany, novament, el CIM ha deixat de costat el projecte de restauració de les cases de La Trapa. A pesar dels anuncis i de la suposada bona voluntat, res s'ha fet allà. Hem de dir que es tracta d'una situació lamentable, atès que el CIM no està complint el seu compromís amb el GOB, a la vegada que les obres que s'iniciaren, es deterioren amb el temps.

Pel que ens han comentat a les darreres converses, sembla ser que es trobarà qualche font de finançament, si bé trobam a faltar un vertader interès per tal de dur el projecte endavant.

A pesar d'aixó, nosaltres continuam fent feina amb tot un seguit de projectes que no per ser menys vistosos que les cases, són manco importants de cara a la gestió de la nostra Reserva Biològica.

Recuperació arquitectònica

Hem continuat amb el manteniment dels elements arquitectònics ja restaurats. A pesar de la nostra cura, hem d'afegir nous esbaldrecs als marges de l'entorn de les cases. Estam ara mateix fent una relació de les intervencions més prioritàries per tal de recuperar aquestes marjades, a més d'un estudi per tal de poder restaurar la segona font de mina.

Amb els darrers temporals de vent, la teulada del molí de sang ha perdut moltes de teules, pel que el proper any ens haurem de plantejar una renovació quasi total de la coberta.

Gràcies al suport del Banco Santander, estam acabant de restaurar la caseta del frare del pà, per tal d'habilitar un aguait que permetrà un millor coneixement de la biodiversitat present a la nostra Reserva.

Tasques agrícoles, gestió i manteniment

Tasques agrícoles

Enguany els esforços s'han centrat en la plantació de figueres i d'altres fruiters de secà (150 arbres en total), gràcies al suport del Banco Santander i de la CAM. Respecte de les sembres, aquestes es faran tot d'una que haguem acabat les darreres plantacions (i quan la pluja ens deixi...).

També recuperarem altres 10 marjades que fins ara havien estat inaccessibles per al tractor i que seran llaurades i sembrades de bell nou.

Gestió de la vegetació

14 anys després de l'incendi, la densitat de pi comença a ser ben visible, prova de la bona feina feta pel que fa a les tasques silvícoles i al control de cabra orada. Degut a bona pluviometria dels darrers anys, l'afecció de Thomicus i

Orthotomicus és quasi inexistent, si bé es fa un control estricte de les restes forestals per tal d'evitar una reproducció dels mateixos.

El temporal de vent ens ha tomat una trentena de pins adults. Per al processat dels mateixos hem comptat amb el suport de l'IBANAT.

El nostre ase Pep continua essent un element decisiu per al control del càrritx a les faixes de discontinuïtat ubicades dins de terrenys agrícoles. Fins i tot, interactua a les àrees reforestades sense afectar les espècies que plantàrem fa uns anys.

Hem rebut una subvenció d'Espais de Natura Balear per tal de donar suport a tasques de recuperació agrícola i forestal, a més de la ubicació d'un nou dipòsit d'aigua que permetrà regar els fruiters plantats, i servir igualment com a reserva per a incendis.

Recentment hem signat un conveni amb la Conselleria de Medi Ambient i l'IBANAT per tal de poder executar de manera conjunta tasques de recuperació forestal, iniciatives dins l'àmbit de l'educació ambiental, a més de tasques de conservació del medi.

Pel que fa al control de la població de cabra, comptam amb l'inestimable suport de na Bruixa, una cusa que juntament amb el seu amo i d'altres col·laboradors duen a terme tasques de captura de cabres amb cans i llaços. Si teniu ocasió de fer una volta per les finques veinades de La Trapa, podreu veure de quina manera es poden veure els efectes de la predació incontrolada per part del cabrum. Degut a l'esforç que duim a terme a la nostra Reserva, les comunitats vegetals es troben en molt millor estat.

Manteniment

El dia a dia de la finca és prou intens. Tant pels diferents projectes que es duen

a terme i els que ja han finalitzat, com per els nombrosos visitants (més de 10.000 anualment), els impactes dels quals es tradueixen en necessitats de control, informació o recollida de fems.

Voluntariat

Donant continuació a iniciatives de caire socio-ambiental encetades fa ja una desena d'anys, enguany hem signat un conveni amb la Direcció General de Menors i Família per tal de consolidar la col·laboració mútua, en forma de grups de joves amb mesures judicials que

donen un cop de mà en tasques de suport a la gestió.

Hem notat enguany una davallada en el nombre de voluntaris, amb una presència mitjana d'unes 8 persones, front de les 12 que solíem tenir. Intentarem remontar de bell nou amb una propera campanya de comunicació tant a la nostra web, com a un blog més dinàmic on es detallarà el dia a dia de la gestió i de la participació dels voluntaris.

Divulgació

Publicacions

L'Ecologista: enguany s'han editat tres números L'Ecologista

Aquest any, les publicacions de caire ornitològic han estat l'**Anuari** i dos números d'**Es Busqueret**.

I en l'àmbit de material educatiu s'han editat dos **quaderns didàctics sobre la Milana i l'Àguila Peixetera** per donar a conèixer la problemàtica d'aquestes espècies amenaçades i el joc "**Jugam amb la milana**", un joc audiovisual de preguntes en format cd, té una versió infantil i una altra per a nins i nines a partir de 8 anys .

Centre de Documentació Ambiental

El Centre de Documentació ambiental del GOB agrupa la biblioteca, l'arxiu de premsa, l'arxiu documental, la videoteca, la plana web, la zona de

lectura i consulta, etc. L'objectiu en aquest servei és anar millorant progressivament la possibilitat de donar a conèixer els recursos que ofereix el GOB. Enguany s'han instal·lat els primers ordinadors de consulta i s'han fet les primeres passes per a la digitalització de la biblioteca.

Internet

El nombre de visites a la nostra web ha estat de més de 160.000 (s'ha incrementat en més del 50%), i s'han descarregat més de 820.000 planes i un nombre de visitants diferents de 95.000. Actualment, gràcies a la col·laboració desinteressada de diversos voluntaris, s'està treballant en una nova web que estarà enllestida dins el primer trimestre del proper any.

Una novetat important d'enguany ha estat la creació dels fòrums d'aus, fauna en general i flora, que compten ja amb més de 200 usuaris registrats (tot i que són fòrums oberts i es poden consultar sense registrar-se) i han debatut prop de 1.000 temes amb més de 3.000 missatges enviats.

Correu electrònic

La comunicació per correu electrònic es segueix reforçant, i en aquests moments són 1.288 les persones i entitats que reben gairebé diàriament els nostres comunicats, informes, notes i convocatòries.

Biblioteca

Aquest any s'han iniciat les primeres passes per a la informatització i divulgació de la biblioteca del GOB.

Excursions

Com sempre, la difusió del medi natural constitueix una de les activitats més tradicionals del GOB. Enguany s'ha seguit amb les excursions temàtiques (botàniques, ornitològiques, arqueològiques,...). Aquestes excursions es fan cada quinze dies i segueixen tenint una aflluència notable de gent.

Mitjans de comunicació de masses

Els mitjans de comunicació de masses esdevenen una eina de cabdal importància en el desenvolupament de les campanyes i activitats del GOB. Gran part de la divulgació de la natura, dels valors de l'ecologisme, de les campanyes i activitats del GOB se realitza a través dels mitjans de comunicació de masses. Les col·laboracions amb els mitjans són habituals, tant per donar ressò a les nostres reivindicacions i activitats, com per donar a conèixer els valors que el GOB lluita per posar de relleu els diferents aspectes que condicionen les polítiques territorials, econòmiques i pròpiament ambientals.

Cursos, seminaris i conferències

Aquest any el GOB ha tengut una activitat especialment intensa des del punt de vista d'organització de conferències, presentació de llibres i organització de cursos, jornades i tallers, la majoria aprofitant la infraestructura del nostre local.

Algunes de les activitats que el GOB ha realitzat al local aquest any, han estat:

Xerrades del grup d'Ornitologia: el grup d'Ornitologia ha dinamitzat la seva activitat posant en marxa xerrades cada dijous al GOB sobre temàtiques relacionada amb la tasca que es desenvolupa des d'aquesta secció tan representativa del GOB.

Diàlegs del GOB: durant el 1r trimestre de 2008, el GOB va dur a terme una nova iniciativa amb l'objectiu de generar pensament i debat en la ciutadania al voltant de temes ambientals i d'interès en l'àmbit de l'ecologisme a les Illes Balears. Concretament, aquest trimestre es va realitzar un cicle dedicat als recursos: aigua, residus i energia.

En aquest marc, es varen fer les següents sessions en el local del GOB

- Pla de Participació de la Directiva Marc d'Aigua a les Illes Balears, amb Nívola Uyà, tècnica responsable del Pla de Participació de la DMA.
- Presentació del moviment Slow-food amb Guillem Ferrer.
- El nostre futur energètic a debat: una taula rodona de reflexió sobre el model energètic de les Illes Balears que va comptar amb la participació de Jordi Quer de APERBAL (Associació Professional d'Energies Renovables de Balears); Andreu Perelló de SAMPOL i, Víctor Martínez, professor de la UIB, departament de Física.

Seminaris d'Urbanisme i OT: el GOB va organitzar el primer trimestre de 2008, un cicle de seminaris per debatre, amb especialistes sobre la matèria, les implicacions territorials de les noves mesures legislatives i normes en tramitació.

Es varen tractar:

- L'avantprojecte de Llei de l'Habitatge amb Onofre Rullan,
- El Decret Llei i el projecte de la Llei de Mesures Urgents amb Bernat Aguiló
- La Norma Territorial Cautelar amb Jaume Mateu

Curs Energia, Territori i Sostenibilitat, a la UIB: durant la setmana del 21 al 25 de juliol, va tenir lloc a la UIB, el Curs d'Estiu "*Energia, Territori i Sostenibilitat: les mirades del Nord i del Sud*" organitzat per GOB, UIB, Enginyeria Sense Fronteres i Veterinaris sense Fronteres, amb el suport de la UIB. El curs pretenia aportar una perspectiva global en la comprensió de les causes de la crisi energètica actual, entenent la interrelació existent entre energia, ús

del territori i models agroalimentaris, tots tres factors modelats d'una manera determinant pel sistema econòmic globalitzat; ajudar a entendre com el model de desenvolupament del Nord impacta d'una manera clara en els sistemes ecològics i socioeconòmics del Sud i plantejar alternatives vàlides en la resolució de la crisi energètica, el canvi climàtic i en definitiva per a l'establiment d'un desenvolupament humà universal i sostenible.

Altres activitats organitzades pel GOB han estat:

- Conferència i presentació del llibre "Carta a un joven ecologista" amb Enric Aulí
- Presentació de la revista Ecologia Política
- Audiovisual i conferència amb Ecologistas en Acción, en el marc de la seva campanya de "Los Impactos del Cambio Climático en el litoral"
- Xerrades de la secció d'Ornitologia
- Cine-fòrum organitzat per Joves del GOB
- etc.

Estructura i funcionament del GOB

Organització interna

Reunions de la JD

Com sempre, el primer dilluns de cada mes s'han anat celebrant les reunions de la junta directiva insular. Aquest any però, i després de diverses reflexions sobre el paper de la junta directiva en el sí de l'entitat, s'ha aprovat una nova estructura i funcionament de junta de cara al 2009.

Assemblea Interinsular

Del 23 al 25 de maig va tenir lloc la trobada anual de totes les seccions del GOB: l'assemblea interinsular. Durant aquests dies es varen tractar les programacions insulars, es va fer una roda de premsa conjunta i es varen discutir possibles estratègies de treball en l'àmbit interinsular. Concretament es feren ponències relatives a recursos i fiscalia, l'activitat jurídica del GOB, i a les polítiques d'aigua i energia. El diumenge, la trobada va culminar amb una excursió i visita a la Reserva Biològica de La Trapa.

Àrea econòmica

El local del GOB

Captació de recursos

La consecució de recursos econòmics per a la realització d'activitats ha estat un tant desigual en funció de les diferents àrees de feina. Així, la Trapa ha aconseguit importants suports per enguany (Santander) i també per l'any que ve (conveni amb la Conselleria de Medi Ambient), mentre l'àrea d'educació ambiental no han pogut fructificar alguns projectes importants que s'havien previst. Pel que fa a conservació d'espècies, s'han aconseguit importants suports per treballar amb l'àguila peixatera (Caja Madrid) i la milana (Fundació Biodiversitat i Gesa-Endesa), ajudes que es sumen a l'aportació de la Conselleria de Medi Ambient.

En general es consolida la tendència d'anys passats, en què la venda de material perd progressivament importància en els comptes del GOB, fins al punt de ser discutible la seva continuïtat tal i com l'hem estat fent fins ara.

Malauradament enguany no hem pogut treballar amb la intensitat necessària el tema dels donatius de particulars i empreses, ja que no hem pogut comptar amb una persona dedicada a aquesta tasca. En tot cas, ja hem solventat aquesta mancança de cara a l'any que ve. Finalment el balanç resultant ha estat equilibrat, amb uns ingressos provinents de quotes i donatius particulars que superen el 30%. Aquesta dada és important, ja que hi ha poques entitats de la mida de la nostra que puguin mantenir un percentatge tan important de recursos no finalistes.

Auditoria comptable

Des de fa quatre anys el GOB encarrega a una empresa externa una auditoria per a controlar els nostres comptes. La darrera que s'ha fet, la del 2007, s'ha passat favorablement.

Ambientalització i millores del local del GOB

Enguany s'ha continuat fent feina per aconseguir diferents millores ambientals al nostre local, quant a ordre, senyalització, aplicació de la llei de risc laboral i sobretot ambientalització. S'han dut a terme durant tot l'any aproximadament unes 25 feines diferents realitzades per diferents persones: tots els treballadors/es del GOB; alguns membres de la junta directiva actual i d'etapes anteriors; joves del GOB i altres voluntaris. Aquestes són les principals actuacions dutes a terme enguany, entre moltes d'altres feines de manteniment i millores:

- realització d'un graffiti a la barrera metàl·lica d'entrada del nostre local amb el dibuix d'un voltor negre;
- realització de diferents tràmits juntament amb l'empresa Grupotec Solar per poder instal·lar a principi del pròxim any un sistema d'energia solar fotovoltaica, a damunt de l'oficina del 1r pis i s'ha aconseguit l'aprovació d'una part del seu finançament amb una subvenció per part de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia del Govern de les Illes Balears;
- selecció i reordenació dels llibres de la biblioteca;
- instal·lació d'un ordinador per desenvolupar feines relacionades amb la biblioteca; manteniment de l'ordre als 2 magatzems i a la botiga;
- revisió i millores de part de l'equip informàtic;
- manteniment agrícola de les 7 taules de l'hort ecològic del terrat;
- inventari i distribució del material divulgatiu editat pel GOB, etc.

Ús social del local

El local del GOB té cada cop més demanda per ser utilitzat per altres entitats, cosa que, juntament amb les activitats pròpies del GOB fan que el local tenguí cada any més vida. Algunes de les activitats que es fan al nostre local:

-oferir el nostre local a altres entitats per a reunions i actes. De fet ha estat molt usat per reunions periòdiques o esporàdiques d'entitat i grups. Greenpeace, Cooperativa agrohoritzontal, etc.

-organitzar actes al local: presentació de llibres, cursos, conferències i projeccions que s'han detallat més específicament a l'apartat de divulgació

-reunions d'organització amb entitats col·laboradores, assemblees de la secció d'ornitologia i del Grup de Joves del GOB, etc...

L'activitat als pobles

A un bon nombre de municipis de Mallorca, grups de socis i sòcies segueixen col·laborat estretament amb el GOB en la defensa del medi ambient, com les següents:

Alcúdia.- Aquest any la col·laboració amb Alcúdia s'ha reforçat per mor de l'anunciada arribada del tren al municipi. En aquest indret el GOB ha treballat a favor de la proposta de corredor Nord que discorre paral·lela a la carretera actual Inca- Alcúdia i que compta amb el suport de la plataforma local Tren fins a Alcúdia.

Andratx.- Ens hem personat en un recurs que els promotors de les obres de Cala Llamp han posat contra les NN.SS. d'Andratx aprovades pel CIM. S'ha seguit treballant en el contenciós de Cala Llamp i s'ha opinant en diverses ocasions pel cas de Cala Blanca

Ariany.- Presentació d'al·legacions a la modificació de les NNSS per evitar la

construcció d'un polígon industrial al sòl rústic.

Artà.- Es varen estudiar possibles al·legacions a l'ampliació de la xarxa d'alta tensió Artà-Capdepera.

Bunyola.- S'ha treballat conjuntament per a què s'iniciés l'expedient d'incoació de BIC al llogaret d'Orient per evitar construccions que fan malbé l'entorn emblemàtic d'aquest llogaret. Al nucli de Bunyola, la construcció d'uns adossats en un entorn emblemàtic són un dels temes que es duen a dia d'avui, conjuntament amb la gent de Bunyola.

Calvià.- S'ha seguit l'evolució de la proposta de projecte de camp de Golf a Son Claret i s'han compartit tasques amb la plataforma creada contra aquest golf.

Campanet.- El seguiment de la tramitació de les NNSS i la ronda que es preveu a Campanet són alguns dels temes tractats aquest any.

Campos.- Seguiment del llarg conflicte dels apartaments de Ses Covetes. S'ha treballat intensament en contra de la construcció del projecte de camp de golf de Son Baco i l'inici de la caducitat de l'expedient i s'ha anat seguint l'evolució de les Àrees de Reconversió Territorial en el marc de la modificació del PTM.

Deià.- Enguany s'ha tornat reclamar l'activació de la darrera sentència en el cas de les cases de Llucalcarí que ratifica l'esbucament de les edificacions.

Escorca.- Conjuntament amb altres entitat s'ha continuat la lluita per a la protecció de l'entorn de Lluc que de moment, es troba amb una suspensió cautelar i la proposta de ser desclassificat amb l'aprovació inicial de la modificació del Pla Territorial de Mallorca.

Esporles.- S'ha denunciat l'actuació de la DG de Recursos Hídrics per solucionar la problemàtica de la depuració al municipi.

Felanitx.- Molta activitat de la delegació local, centrada enguany especialment amb la problemàtica de les pedreres dins ANEI, així com en un seguiment de la problemàtica i infraccions urbanístiques

Manacor.- Seguiment del nou projecte

de tren que ha d'unir Artà amb Manacor i presentació d'al·legacions al projecte. Seguiment de les denúncies presentades a la fiscalia per les infraccions urbanístiques a la finca d'Es Fangar.

Muro.- A part del seguiment de la gestió del Parc Natural de S'Albufera, ha continuat la campanya contra la construcció del camp de golf a Son Bosc, amb la interposició de dos recursos contra la llicència i la denúncia reiterada exigint un Pla de Conseració de l'Orquídea de Prat.

Pollença.- Algunes de les activitats dutes a terme a aquest municipi segueixen essent: Can Botana (denunciant el bloc d'apartaments), Formentor (denunciant construccions) Camins (col·laborant amb la Plataforma).

Santa Margalida.- la participació en la campanya promoguda per aturar la construcció d'un golf i un complex hotelier a Son Real, ens ha duit aquest any a l'inici de l'expedient de BIC com a "zona arqueològica" la qual cosa, protegeix aquest indret de possibles actuacions urbanístiques i especulatives.

Santanyí.- Seguiment de la gestió de l'encara parc natural de Mondragó

Sóller.- Seguiment de la problemàtica urbanística del municipi i al·legacions a les modificacions previstes al Port de Sóller

Ambiental, Consell d'Agricultura Ecològica, Consell Balear de Consum, Junta d'Aigües de Mallorca, Consell Balear de l'Aigua, Institut Balear de l'Energia, Ports de les Balears. Altres: Comissió de Mobilitat de Palma, Consell d'Àrea de medi ambient de Palma, Fons Mallorquí de Cooperació i Solidaritat, Comitè de seguiment del PDR.

Voluntariat

La tasca del voluntariat és un element indispensable que contribueix de forma important a l'avanç i les activitats del nostre grup.

Així doncs, a més de socis que s'impliquen activament per problemàtiques relatives als seus municipis o per lluites puntuals, tenim voluntaris fent feina La Trapa, fent de guies d'excursions, en les tasques jurídiques, fent de monitor als grups infantil i al juvenil, en les diverses tasques ornitològiques, ajudant a campanyes, dibuixants, assessorant en temes diversos, en feines de local i d'oficina, anant a fires, fent accions directes, en publicacions, participant a Juntes Rectores, Comitès, Comissions Insulars, Consell Assessors, etc.

En definitiva tot un conjunt de persones que fan possible el GOB a dia d'avui.

Organismes participatius i assessors

- Espais naturals: Juntes Rectores i Patronats de Parcs, Reserves Naturals i reserves de pesca
- Flora i Fauna: Consell de Caça, Pesquer, Son Reus
- Ponència Tècnica d'Urbanisme de Mallorca i gerència d'Urbanisme de Palma
- Problemàtica Ambiental: Comissió de Residus, Comitè d'Avaluació d'Impacte